

Zápis z 81. jednání KHV

Zápis z 81. jednání KHV konaného dne 7. 12. 2015 od 14:00 hod. v zasedací místnosti děkana Matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy v Praze, Ke Karlovu 3, Praha 2.

Jednání se zúčastnili: prof. RNDr. Zdeněk Němeček, DrSc. (místopředseda), prof. Ing. Petr Dvořák, CSc., RNDr. Miloslav Frýzek, CSc., prof. PhDr. Pavel Janoušek, CSc., prof. Ing. Štěpán Jurajda, Ph.D., doc. Ing. Jaroslav Machan, CSc., DrSc. prof. Jitka Moravcová, CSc., prof. RNDr. Tomáš Opatrný, Dr., prof. Ing. Josef Psutka, CSc., Ing. Martin Srholec, Ph.D., prof. MUDr. Josef Syka, DrSc., Ing. Karel Vejražka, Ph.D., prof. RNDr. Eva Zažímalová, CSc., PhDr. Jiřina Nováková, Ph.D. (host), RNDr. Ondřej Majer, CSc. (host), Ing. Jan Marek, CSc. (host), Bc. Tomáš Hohn (host).

Komise byla usnášeníschopná.

Z jednání byli omluveni: prof. Ing. Michal Hocek, CSc. a Ing. Martin Matějka (tajemník komise).

Pro jednání komise byl předem navržen program, podklady pro jednání komise byly rozeslány prostřednictvím e-mailu dne 6. 12. 2015.

Projednávané body

1. Zahájení, schválení návrhu programu [81-1 - místopředseda]
2. Informace z 310. zasedání Rady [81-2 - e-mail bývalý předseda]
3. **Realizace Hodnocení 2014**
 - a. Aktuální stav třetí etapy Hodnocení 2014 [ústní informace – RNDr. Majer]
 - b. Návrh postupu vypořádání připomínek poskytovatelů [81-3 – místopředseda]
 - c. Informace o dodatečném výpočtu [ústní informace – RNDr. Majer]
4. **Ustavení OVHP a EP panelů pro Hodnocení 2015 – 2016**
 - a. Projednání návrhů pracovních komisí KHV [81-4 – místopředseda]
 - b. Návrh dalšího postupu a přípravy podkladů pro schválení RVVI [diskuse – moderuje místopředseda]
 - c. Případné návrhy na změny Metodiky hodnocení 2016 (např. nástupnictví databáze ERIH) [místopředseda, prof. Jurajda]
5. **Příprava Metodiky 2017+**
 - a. Informace o jednání pracovní komise KHV [81-5 – prof. Moravcová]
6. Různé
7. Závěr

ad 1) Zahájení, schválení návrhu programu

Jednání zahájil místopředseda, který přivítal hosty a omluvil nepřítomné členy komise. Následně místopředseda seznámil členy Komise s návrhem programu jednání [81-1]. Program jednání byl členy Komise odsouhlasen a bylo konstatováno, že Komise je usnášeníschopná. Komise byla informována o skutečnosti, že spolu s ukončením členství Prof. Málka v RVVI kočí i jeho práce ve funkci předsedy Komise, protože podle Statutu musí být předseda KHV zvolen z členů RVVI. Po této informaci bylo zahájeno projednávání jednotlivých bodů programu.

Usnesení: Vzhledem k tomu, že předsednictví Prof. Málka skončilo spolu s ukončením jeho členství v RVVI, žádá KHV Radu o zvolení nového předsedy Komise.

ad 2) Informace z 310. zasedání Rady

Informaci o průběhu z 310. zasedání Rady, které se konalo 27. 11. 2015, podal místopředseda. Sdělil komisi, že Rada ukládá Komisi vypracovat návrh metodiky včetně hodnocení dopadů regulace dle specifikace a harmonogramu uvedených v materiálu „Příprava a hodnocení programů a skupin grantových projektů výzkumu, vývoje a inovací – způsob realizace úkolu“, Místopředseda požádal některého z členů Komise, kteří jsou rovněž členy Rady, o podání bližších informací v této věci. Slova se ujal prof. Jurajda, který na začátek připomněl skutečnost, že zatímco Metodika hodnocení výsledků výzkumných organizací v rámci projektu IPN Metodika, vznikla za podpory profesionálů, kteří se dané problematice věnovali naplno, tak k Metodice hodnocení programů účelové podpory existuje jediný užitečný dokument vytvořený kolegou Ing. Srholecem, který je nicméně relativně obecný. Dále navázal prof. Psutka, který vyjádřil obavu splnění takto rozsáhlého úkolu čistě na půdě Komise. S názorem souhlasili i ostatní členové Komise. Prof. Jurajda vnesl návrh na ustavení pracovní skupiny uvnitř Komise, která by ve spolupráci se sekretariátem Úřadu vlády ČR a také s podporou externistů, připravila podklady odrážející nastavení parametrů procesu realizace Metodiky hodnocení programů účelové podpory.

Prof. Dvořák navrhl využít Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání, který je spolufinancován z Evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF), pod vedením MŠMT, ve prospěch vyhotovení Metodiky hodnocení programů účelové podpory. Ostatní členové Komise vyjádřili k návrhu souhlas, avšak s připomínkou, že nejprve je třeba vyhotovit podklady realizace hodnocení programů účelové podpory, které pak následně mohou být zadáním konkrétního projektu.

Doc. Machan zdůraznil potřebu sestavit časový harmonogram, včetně výpočtu personální kapacity.

Usnesení: Komise pověřuje Ing. Srohce, aby předložil návrh pracovní skupiny složené z členů Komise i externích odborníků, která se bude intenzivně věnovat přípravě podkladů pro realizaci Metodiky hodnocení programů účelové podpory, vycházejících z jím vypracovaného materiálu. Zároveň dává k úvaze jmenování dalšího člena KHV s odborností v oblasti hodnocení programů účelové podpory VaV, který by nahradil prof. Málka. KHV žádá Sekci o zajištění technické a administrativní podpory pro tuto skupinu a dále žádá o smluvní zajištění spolupráce s navrženými externisty formou DPP resp. DPČ.

ad 3) Realizace Hodnocení 2014

ad 3a) Aktuální stav třetí etapy Hodnocení 2014

Místopředseda požádal RNDr. Majera, aby podal k věci třetí etapy Hodnocení 2014 ústní informaci.

RNDr. Majer sdělil, že v rámci výpočtu Hodnocení 2014 obdržel Úřad vlády ze strany poskytovatelů celkem 3496 připomínek, z nichž 58 připomínek bylo identifikováno jako nejasnosti a technické chyby, které již byly odstraněny, a 3352 připomínek a komentářů se týkalo práce panelů. Z uvedených 3352 připomínek představuje nesouhlas s hodnocením výsledku 834 připomínek. Sekce posléze požádala předsedu Komise o vyjádření k připomínkám, nicméně se vrátila odpověď, že vypořádání připomínek k 3. etapě Hodnocení 2014 náleží do kompetence sekretariátu Rady. Rada byla informována, že připomínky týkající se hodnocení výsledků budou na základě vyjádření Komise a předsedů panelů odmítnuty a rozhodnutí jednotlivých panelů bude respektováno.

Prof. Syka vnesl dotaz na distribuci 834 připomínek představující nesouhlas s hodnocením výsledku ve smyslu, které panely měly nejvíce a které nejméně obdržených připomínek. RNDr. Majer slíbil, že tento údaj zjistí a postará se o to, aby ho členové Komise získali v co nejkratší době. Prof. Janoušek projevil nesouhlas se striktně odmítavým postojem ve věci odvolání proti výsledku hodnocení. Zdůraznil, že pokud existuje možnost odvolání, měli bychom se jim zabývat. PhDr. Nováková upozornila, že Sekce se zabývala jednotlivými typy připomínek, jak bylo na minulé Komisi projednáno. Uvedla, že Sekce respektuje výsledky práce jednotlivých panelů. Dále sdělila Komisi, že na základě postupného přestěhování fondů Národní knihovny České republiky do Centrálního depozitáře v Hostivaři, bude veškerá práce panelů, počínaje Hodnocením 2015, probíhat pouze v depozitáři Hostivař. Vyjednáno byl také seznam knih podle oborových skupin, který dostanou zástupci panelů k dispozici tak, aby se orientovali, které knihy se nachází v databázi NK ČR a které nikoli.

ad 3b) Návrh postupu vypořádání připomínek poskytovatelů

Připomínky týkající se hodnocení výsledků budou na základě vyjádření předsedů panelů odmítnuty a rozhodnutí jednotlivých panelů bude respektováno.

Usnesení: Komise souhlasí se způsobem vypořádání připomínek.

ad 3c) Informace o dodatečném výpočtu

RNDr. Majer představil principy dodatečného výpočtu Hodnocení výsledků výzkumných organizací v roce 2014:

1. Pro zjišťování přítomnosti výsledků druhu D v databázi Conference Proceedings Citation Index (CPCI) se vedle údaje ISBN bude používat i údaj ISBN-E.
2. Renormalizace podle Přílohy č. 8 Metodiky, včetně ustanovení bodu 2), se aplikuje pouze na poslední rok hodnoceného období (tj. v H14 na rok 2013). Renormalizace za roky od 2012 až do roku předcházejícího poslednímu roku hodnoceného období se provádí pomocí renormalizačních koeficientů převzatých z toho výpočtu hodnocení, kde daný rok byl posledním rokem hodnoceného období (tj. v H14 se renormalizační koeficienty pro rok 2012 přeberou z H13).
3. V Pilíři III se započtou všechny projekty aplikovaného výzkumu, jejichž řešení nebylo zastavené a ke kterým poskytovatel nedodal explicitní nesouhlas s jejich započtením. Podmínka existence výsledku v RIV, který navazuje výhradně na daný projekt (tzv. spouštěče), se v H14 nevyhodnocuje.
4. V Pilíři III se za projekty aplikovaného výzkumu započítává výše dotace ze státního rozpočtu, s výjimkou projektů 7. RP EU, u kterých se od roku 2013 dále započtou celkové uznané náklady.
5. Výzkumným organizacím, které byly na seznam VO zařazeny v roce 2014, se v H14 započtou pouze výsledky s rokem uplatnění 2013 a projekty aplikovaného výzkumu a smluvní výzkum za rok 2013.
6. Výsledky druhů B, C a J_{rec} , u kterých OVHP neprovedl hodnocení z důvodu nedostupnosti publikace nebo ke kterým z jiných důvodů nebude k dispozici hodnocení OVHP, budou označeny jako tzv. technická nula a bude se s nimi pracovat takto:
 - a. Všechny knihy a kapitoly v nich označené jako technická nula budou v Hodnocení 2014 ohodnoceny mediánem bodového hodnocení výsledků těchto druhů v dané oborové skupině, což se týká všech oborových panelů, ve kterých jsou výsledky druhů B, C hodnoceny. V příštím Hodnocení 2015 tyto knihy a kapitoly projdou novým posouzením OVHP a jejich bodové hodnoty budou podrobeny korekčnímu mechanismu, jehož návrh připraví KHV.
 - b. Články v českých recenzovaných časopisech, které spadají do oborových skupin SHVa a SHVb a jsou označené jako technická nula, budou v Hodnocení 2014 hodnoceny 4 body, bez kontroly v Hodnocení 2015.
7. Došlé námitky výzkumných organizací k návrhům na vyřazení výsledků budou zpracovány takto:
 - a. U námitek VO k vyřazením z důvodů typu „Článek v periodiku publikovaný po ukončení vydávání periodika“ bude z dostupných relevantních veřejných zdrojů prověřen reálný stav vydávání periodika a v případě potřeby se opraví datové podklady pro výpočet hodnocení.
 - b. Námitky VO k vyřazením z důvodů, že výsledky nesplnily požadavky Metodiky (nepravdivé údaje – např. ISSN a název periodika si neodpovídají; jiný typ výsledku – např. článek má v databázi WoS uveden jiný příznak než „Article“, „Review“, „Proceedings Paper“ nebo „Letter“), nebudou v souladu s informací podanou na 310. zasedání Rady pro výzkum, vývoj a inovace konaném 27. listopadu 2015 akceptovány.
 - c. Námitky VO k vyřazením z důvodů, které se týkají posouzení kvality výsledku jednotlivými panely, nebudou v souladu s informací podanou na 310. zasedání Rady pro výzkum, vývoj a inovace konaném 27. listopadu 2015 akceptovány.

RNDr. Majer dále Komisi informoval ve věci ustavení mediánu bodového ohodnocení výsledků druhu B a C podle oborových skupin, bod 6a. Výsledné bodové hodnoty mediánu vycházejí následovně:

Společenské, humanitní a umělecké vědy – SHVa: 60

Společenské vědy – SHVb: 30

Společenské vědy – SHVc: 60

Technické a inženýrské vědy: 30

Zemědělské vědy: 60

Vědy o Zemi: 60

Matematické vědy: 90

Po sdělení hodnot mediánu, projevil obavu, zda značné bodové rozdíly mezi obory nebudou zdrojem námitek. Ing. Vejražka vyjádřil názor, že pokud jde o hodnoty mediánu uvnitř oborové skupiny, nevidí chybu v postupu, zvláště po té, co budou v příštím Hodnocení 2015 všechny výsledky druhu B, C označené technickou nulou podrobeny řádnému ohodnocení s využitím korekčního mechanismu. Ostatní členové Komise projeví souhlas s navrženými hodnotami.

PhDr. Nováková upozornila Komisi na skutečnost, že pokud by došlo ke změně principů dodatečného výpočtu, dodavatel by nestihl provést finální výpočet tak, aby byl předložen na prosincovém zasedání Rady ke schválení.

Místopředseda za podpory prof. Opatrného vyslovil nutnost interpretovat Metodiku 2013, Přílohu č. 8. Nastíní problém, který nastává ve společenských a humanitních vědách, kde J_{imp} je v jedné skupině s J_{sc} a J_{neimp} . V případě udělení bodů uvnitř této skupiny se přesouvaly body ve prospěch J_{imp} , kde docházelo k neadekvátnímu přepočtu bodů. Žádá, aby v oborech, kde je J_{imp} jsou v jedné skupině s J_{sc} a J_{neimp} , byly body uděleny ve prospěch celé skupiny. Zmínil, že nejde o technickou komplikaci. Komise ve věci interpretace vyjádřila jednohlasný souhlas.

Usnesení: Komise schvaluje pokyny k dodatečnému výpočtu Hodnocení výsledků výzkumných organizací pro rok 2014. Komise dále schvaluje interpretaci Metodiky 2013 ve znění: Při realizaci Přílohy č. 8 Metodiky, bodu 6 budou zbylé body převáděny ve prospěch výsledků spadajících do celé buňky Tabulky 8.1, ve které se vyskytují výsledky J_{imp} .

ad 4) Ustavení OVHP a EP panelů pro Hodnocení 2015 – 2016

ad 4a) Projednání návrhů pracovních komisí KHV

Místopředseda uvedl tento bod programu a požádal jednotlivé zástupce pracovních komisí, aby seznámili ostatní členy Komise s návrhy na nominace OVHP a EP. Každý ze zástupců pracovní komise oborové skupiny představil navržené členy. U všech oborových skupin došlo ke splnění podmínky obměny nejméně jedné třetiny stávajících členů OVHP a EP za členy nové. Komise vyjádřila souhlas s navrženými členy do OVHP a EP u všech oborových skupin.

Prof. Moravcová za souhlasu ostatních, projevila nespokojenost nad připraveným dokumentem obsahujícím návrhy osob na členství v OVHP a EP. Prof. Janoušek za podpory ostatních žádá, aby ve věci oslovení nově navržených i stávajících členů OVHP a EP konal Úřad vlády ČR.

ad 4b) Návrh dalšího postupu a příprava podkladů pro schválení RVVI

Členové Komise byli místopředsedou požádáni, aby v případě dodatečného nesouhlasu některého z navržených členů, zaslali svůj email s odůvodněním i ostatním členům Komise. Dále vyzval členy pracovních komisí k vytvoření jednotného formátu dokumentu s návrhy nominací do OVHP a EP a požádal o zaslání těchto konečných podob v průběhu následujícího týdne tak, aby návrhy mohly být předloženy na prosincové zasedání Rady.

ad 4c) Případné návrhy na změny Metodiky hodnocení 2016

Místopředseda uvedl tento bod se zaměřením na databázi ERIH a požádal prof. Jurajdu, zda by blíže informoval ostatní členy Komise. Prof. Jurajda upozornil na případ, týkající se J_{neimp} , tj. článku v recenzovaném časopise evidovaném v databázi ERIH. V Metodice 2013 se vyskytuje specifický odkaz na databázi ERIH, kterou spravoval the European Science Foundation (ESF) do roku 2014. Nástupcem databáze ERIH je databáze ERIH PLUS, kterou zajišťuje the Norwegian Social Science Data Services (NSD), nicméně oproti původní databázi ERIH tato databáze neprovádí selekci časopisů. Vznel proto návrh na ponechání seznamu časopisů platného v roce 2014, který spravovala ESF jako databázi ERIH, i pro Hodnocení 2015 – 2016. Členové Komise návrh jednohlasně odsouhlasili.

Usnesení: Komise doporučuje Radě, aby v Hodnocení 2015 – 2016 využila seznamu časopisů platného v roce 2014, spravovaného ESF jako databázi ERIH.

ad 5) Příprava Metodiky 2017+

ad 5a) Informace o jednání pracovní komise KHV

Místopředseda požádal zástupkyni pracovní komise prof. Moravcovou o moderování tohoto bodu ve věci přípravy Metodiky 2017+. Prof. Moravcová úvodem odprezentovala klíčové body projektu IPN Metodika, který reflektuje posun od hodnocení výsledků k hodnocení výzkumných organizací. Připomněla pět klíčových dimenzí hodnocení VO mezi které patří: výzkumné prostředí, členství ve výzkumné komunitě, výzkumná excelence, výkonnost výzkumu a společenská významnost. Uvedla, že institucionální financování VO je vždy podřízeno politickému rozhodnutí a to jak v případě dělení mezi typy VO (veřejné vysoké školy, ústavy Akademie věd, veřejnoprávní výzkumné ústavy, soukromoprávní výzkumné ústavy), tak také v případě procentuálního složení institucionální podpory (blokový grant na základě minulého hodnocení, výkonnostní smlouva).

Prof. Moravcová na základě pilotního ověření navržené IPN Metodiky vyzdvihla několik bodů, kterým je potřeba věnovat pozornost na půdě Komise a náležitě je v přípravě Metodiky 2017+ zohlednit. Mezi ně například patří dělení VO podle právního rámce a minimální rozsah výstupů za hodnocené období. Dále pak provedení kontroly, zda navržená VO splňuje definici VO dle GBER a posouzení legislativního ukotvení organizace. Národní hodnocení výzkumných organizací (NERO) musí vyřešit otázky vykazování full-time ekvivalentu (FTE) na pracovištích a minimalizovat náklady na vývoj informačního systému pro hodnocení. Je navrhováno zavedení kontrolní rady, která by dozorovala a řídila průběh hodnocení.

Prof. Moravcová zdůraznila potřebu vyřešit v nejbližší době všechny otázky týkající se přípravy Metodiky 2017+ a připravit tak krátké, avšak zásadní principy Metodiky 2017+, které by byly následně předloženy Radě ke schválení. Ve spolupráci s Úřadem vlády ČR je pak nutné připravit návrh instituce, která bude NERO organizovat.

Doc. Machan doplnil prof. Moravcovou a zdůraznil nutnost připravit Radě instrumenty, které ji umožní efektivní řízení výzkumu a také ukázat změny v porovnání s Metodikou 2013. Prof. Moravcová sdělila, že do příštího jednání Komise připraví souhrnný podklad, z něhož následně vznikne implementační zpráva.

Prof. Jurajda apeloval na místopředsedu Komise s žádostí, aby se na lednové agendě Komise objevila krátká implementační zpráva Metodiky 2017+ z důvodu jejího představení na únorovém pracovním jednání Rady. Zdůraznil časovou náročnost při schvalování metodiky.

Na konci projednávaného bodu prof. Opatrný otevřel otázku vykazování full-time ekvivalentu. Proběhla diskuse, která ukázala, že tento bod považuje řada členů Komise za nesmírně důležitý pro zdar Metodiky 2017+. Komise se k němu vrátí při diskusi nad implementační zprávou.

ad 6) Různé

Pod bodem různé se Ing. Vejražka dotázal, zda příští místo jednání Komise bude v prostorách MFF UK. Místopředseda v reakci vyzval členy Komise, aby hlasovali o příštím místě jednání Komise. Všichni přítomní členové Komise se souhlasně vyjádřili pro MFF UK.

ad 7) Závěr

Místopředseda poděkoval všem přítomným za jejich aktivní účast na jednání, které skončilo v 17:30 hod. Příští řádné 82. jednání komise se uskuteční dne 11. 1. 2016 opět v zasedací místnosti děkana MFF UK.

V Praze dne 11. 12. 2015

Zapsal: T. Hohn

Schválil: prof. RNDr. Zdeněk Němeček, DrSc., v.r.